

**UCHWAŁA NR XIII/86/15
RADY MIEJSKIEJ W CZERWIEŃSKU**

z dnia 30 grudnia 2015 r.

w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia w Gminie Czerwieńsk na lata 2016-2018

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 5 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* (t.j. z 2015 r., Dz. U. poz. 1515) **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia na lata 2016-2018, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czerwieńska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Czerwieńsku

Leszek Jędras

**Gminny Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia
Gmina Czerwieńsk na lata 2016-2018**

WSTĘP

Jednym z najistotniejszych zadań Gminy z zakresu ochrony zdrowia jest zapewnienie mieszkańcom miasta dostępności do usług medycznych w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

Według danych Światowej Organizacji Zdrowia największy, bo aż 50-60% wpływ na zdrowie człowieka ma styl życia. Środowisko fizyczne warunkuje stan zdrowia człowieka w około 20%. W około 20 % wpływ na zdrowie człowieka mają uwarunkowania genetyczne, a tylko 10-15% działania służby zdrowia.

Promocja zdrowia jest procesem umożliwiającym poprawę zdrowia poprzez podejmowanie działań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu, intelektualnemu dającemu możliwość :

- identyfikacji własnych problemów zdrowotnych,
- wypracowania własnego prozdrowotnego stylu życia,
- w niektórych przypadkach nie pogorszenie warunków socjalno- bytowych, co może mieć miejsce, jeśli nastąpi długi proces leczenia.

Promocja zdrowia obejmuje następujące obszary działań :

- tworzenie sprzyjającego zdrowiu środowiska życia i pracy,
- zachęcanie społeczeństwa do działań na rzecz zdrowia,
- rozwijanie indywidualnych umiejętności służących zdrowiu psychicznemu i fizycznemu.

Zagrożenia zdrowotne wynikają :

- z małej aktywności fizycznej,
- złego sposobu odżywiania się,
- braku umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- częstego sięgania po wszelkiego rodzaju używki (nikotyna, alkohol, narkotyki, dopalacze),
- degradacji środowiska naturalnego.

Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia w Czerwieńsku na lata 2016 – 2018 jest jednym z programów służących realizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czerwieńsk.

Program ten nawiązuje do pozostałych programów przyjętych do realizacji, a będących integralną częścią Strategii, a w szczególności do :

- Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
- Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

ZASOBY SŁUŻBY ZDROWIA

Na terenie Gminy Czerwieńsk działają zakłady służby zdrowia dla których organem prowadzącym nie jest Gmina Czerwieńsk, dlatego też realizacja ustawowego obowiązku wynikającego z art. 7 ust. 1 pkt. 5 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 08 marca 1990r. (Dz.U.2015.0.1515 t.j), a określającego, że do zadań własnych gminy należy ochrona zdrowia - możliwa jest jedynie poprzez działania o charakterze profilaktycznym.

Dostępność świadczeń zdrowotnych uzależniona jest od kontraktów z Wojewódzkim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia.

Usługi zdrowotne w ramach Kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia na terenie Gminy Czerwieńsk w 2015 roku świadczą:

PORADNIE PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ULMED” w Czerwieńsku ul. Zielonogórska 2
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej “ELMED” Poradnia Ginekologiczno-Położnicza w Czerwieńsku ul. Zielonogórska 2
- NZOZ „DENTICO” - Poradnia Stomatologiczna w Czerwieńsku ul. Zielonogórska 2
- „AGIA MEDIGA” w Czerwieńsku ul. Zielonogórska 30
- Usługi Pielęgniarskie w Czerwieńsku ul. Graniczna 15/7

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, „EKOMED” w Nietkowie ul. Kościuszki 67

Usługi zdrowotne- profilaktyczne finansowane z budżetu Gminy :

- Gabinet Rehabilitacyjny w Czerwieńsku ul. B. Chrobrego 2
- Punkt Konsultacyjno-Terapeutyczny w Czerwieńsku ul. B. Chrobrego 2
- Poradnia Socjoterapeutyczna – w Czerwieńsku ul. Zielonogórska 2.

Ponadto prowadzone są nieodpłatnie :

Usługi psychologiczne i prawne świadczone przez Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej ”CIVIS SUM “Zielona Góra ul. Niepodległości 7a/3

-Punkt w Czerwieńsku ul. Zielonogórska 2

PODEJMOWANE DZIAŁANIA

Do najistotniejszych działań podejmowanych przez Samorząd Gminy Czerwieńsk należą:

1. Realizacja programów profilaktycznych na rzecz mieszkańców gminy Czerwieńsk,
2. Współpraca z zakładami opieki zdrowotnej w zakresie realizacji i upowszechniania profilaktyki zdrowotnej,
3. W ramach realizacji zadań zleconych wydawanie decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, potwierdzające ich prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Decyzje te wydawane są zgodnie z zapisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

ZADANIA DO REALIZACJI W LATACH 2016-2018

Zadanie 1

Zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców gminy Czerwieńsk.

Uzasadnienie wyboru zadania

Aktywność fizyczna, ruchowa na każdym etapie rozwoju człowieka, to najtańszy środek zwiększający wszechstronne możliwości adaptacyjne i odpornościowe organizmu człowieka.

Sposób realizacji:

1. Promocja zdrowia poprzez wychowanie fizyczne.
2. Organizowanie i współorganizowanie imprez sportowych i sportowo – rekreacyjnych, w tym dla osób niepełnosprawnych.
3. Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej, rekreacyjnej oraz turystycznej w Gminie.
4. Organizacja i prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych.
5. Dofinansowanie różnych form pomocy żywnościowej skutkującego poprawą stanu zdrowia.
6. Wspieranie działań stowarzyszeń i organizacji w zakresie organizacji wypoczynku i rekreacji dla dzieci i młodzieży.

Zadanie 2

Zmniejszenie zjawiska nadużywania alkoholu i zmiana struktury jego spożycia, ograniczenie rozpowszechnienia palenia tytoniu oraz ograniczenie używania substancji psychoaktywnych i związanych z tym szkód.

Uzasadnienie wyboru zadania

Zjawisko nadużywania alkoholu, sięganie po substancje psychoaktywne wśród coraz większych grup społecznych. Obniżanie się wieku osób, których dotyczą problemy uzależnień.

Sposób realizacji:

1. Realizacja zadania określona jest w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a w szczególności dotyczy:
  - pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom,
  - realizacji programów profilaktycznych w szkołach,
  - organizowania, współorganizowania i dofinansowywania imprez, programów promujących zdrowy styl życia,
  - zakupu i rozpowszechniania materiałów informacyjnych obejmujących edukację publiczną,
  - promocji trzeźwego stylu życia,
  - współpracy i wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w tym porad psychologicznych i prawnych.
2. Realizacja zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a w szczególności dotyczy:
  - pomocy osobom uzależnionym od narkotyków i ich rodzinom,
  - pomocy psychologicznej i prawnej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej,

- pomocy psychologicznej w szkołach podstawowych i gimnazjalnych,
- realizacji programów profilaktycznych w szkołach,
- prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów z zakresu narkomanii i przeciwdziałania przemocy w tym pomocy psychologicznej i prawnej.

Zadanie 3

Zwiększenie świadomości i edukacji zdrowotnej mieszkańców.

Uzasadnienie wyboru zadania

Podniesienie poziomu świadomości i wiedzy społeczeństwa w zakresie promowania zdrowia.

Sposób realizacji:

1. Podejmowanie działań informacyjnych, edukacyjnych kierowanych do mieszkańców, a dotyczących w szczególności:
  - promowania zasad zdrowego stylu życia,
  - profilaktyki zapobiegania chorobom cywilizacyjnym,
  - zakresu usług świadczonych przez publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej.
2. Finansowanie i organizacja szkoleń, w tym dla osób doskonalących się zawodowo w zakresie profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom.
3. Upowszechnianie tematyki z zakresu ochrony zdrowia w programach i zajęciach edukacyjnych prowadzonych w przedszkolach i szkołach.
4. Propagowanie i popularyzowanie idei honorowego krwiodawstwa, która ma na celu indywidualne oddawanie krwi przez mieszkańców.

Zadanie 4

Zapobieganie skutkom chorób cywilizacyjnych

Uzasadnienie wyboru zadania

Obniżanie zachorowalności i umieralności z powodu chorób cywilizacyjnych poprzez wczesne wykrywanie oraz redukcję występowania i natężenia czynników ryzyka tych chorób.

Sposób realizacji:

1. Finansowanie i współorganizowanie z NZOZ w Czerwieńsku szczepień ochronnych przeciwko nowotworowi szyjki macicy dla dziewcząt/HPF/ oraz szczepień dla dzieci przeciwko Meningokokom.
2. Organizowanie i współorganizowanie badań profilaktycznych i szczepień ochronnych w szczególności ukierunkowanych na:
  - programy profilaktyki wczesnego wykrywania chorób nowotworowych /mammografia, cytologia/
  - program profilaktyki chorób tarczycy,
  - programy profilaktyki miażdżycy, cukrzycy typu 2 i nadciśnienia,
  - programy szczepień ochronnych.
3. Prowadzenie działalności edukacyjnej wskazującej na zagrożenia i skutki jakie dla zdrowia niesie rozwój cywilizacyjny oraz propagującej wzorce zachowań prozdrowotnych.
4. Współpraca i wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia.

Zadanie 5

Zwiększenie dostępności do badań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży

Uzasadnienie wyboru zadania

Wczesne wykrywanie chorób, szczególnie wśród dzieci i młodzieży umożliwia prowadzenie skutecznego leczenia.

Sposób realizacji:

1. Organizowanie i współorganizowanie badań profilaktycznych :
  - programy profilaktyki wczesnego wykrywania wad rozwojowych (np. badanie słuchu, wzroku, wad postawy),
  - program edukacyjny w zakresie wczesnego wykrywania cukrzycy typu 2 i nadciśnienia,
  - program edukacyjny w zakresie nauki samobadania piersi,
  - program zapobiegawczy próchnicy uzębienia w dzieci.
2. Prowadzenie działalności edukacyjnej ukierunkowanej między innymi na problemy rozpowszechniania palenia tytoniu oraz uzależnień od alkoholu i środków psychoaktywnych.
3. Realizowanie zadań ukierunkowanych na pomoc dzieciom niepełnosprawnym w obszarze zdrowia.

Zadanie 6

Poprawa stanu środowiska naturalnego .

Uzasadnienie wyboru zadania:

Ochrona środowiska, zachowanie jego walorów naturalnych jest obszarem intensywnych działań wszystkich społeczności. Niekorzystne warunki środowiskowe mogą stanowić zagrożenia dla zdrowia, a czyste środowisko naturalne jest czynnikiem chroniącym zdrowie, rozwój człowieka i społeczeństwa .

Sposób realizacji :

1. Realizacja działań określonych w Planie Gospodarki Odpadami dla gminy Czerwieńsk w tym w szczególności związanych z prowadzeniem działań edukacyjnych wśród mieszkańców związanych z selektywną zbiórką odpadów :

- zwiększenie liczby punktów selektywnej zbiórki odpadów
- organizacją imprez promujących ekologię
- likwidacja dzikich wysypisk

2. Podnoszenie poziomu wiedzy i zachowań proekologicznych lokalnej społeczności.

Zadanie 7

Poprawa sposobu odżywiania dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych.

Uzasadnienie wyboru zadania

Nieprawidłowe żywienie oraz nieprawidłowość pod względem jakości żywności wpływają

na szybszy rozwój wielu chorób. Spośród nich należy wymienić między innymi:

miażdżycę, cukrzycę, choroby układu krążenia, osteoporozę, a także niektóre postacie nowotworów.

Sposób realizacji :

1. Realizacja pogadarek i pokazów prawidłowego żywienia w placówkach oświatowych dla dzieci, młodzieży i ich rodziców.

2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży/ potrzebującym/ dożywiania w szkołach .

3. Poradnictwo w przychodniach w zakresie zdrowego odżywiania dla osób z grupy szczególnego ryzyka.

4. Pomoc w zapewnieniu posiłków dla najuboższych.

5. Działania edukacyjne na temat szkodliwego wpływu alkoholu ,narkotyków, dopalaczy i tytoniu na zdrowie człowieka.

FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia będą finansowane przede wszystkim z dochodów własnych gminy oraz innych środków zewnętrznych.

Z budżetu gminy zaplanowano na szczepienia ochronne przeciwko nowotworowi szyjki macicy dla dziewcząt/HPV/ oraz szczepień dla dzieci przeciwko Meningokokom na 2016 r. – kwotę 29.305 złotych.

2. Podmioty ubiegające się o finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań lub programów składają oferty na zasadach i trybie określonym w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności Pożytku Publicznego i Wolontariacie, a w przypadku ofert dotyczących realizacji świadczeń zdrowotnych na zasadach uregulowanych odrębnymi przepisami .

3. Powierzenie realizacji zadania i przekazanie środków następuje na podstawie stosownej umowy, której elementem jest zobowiązanie strony wykonującej zadanie do złożenia sprawozdania merytorycznego i finansowego.

KOORDYNACJA PROGRAMU

Ocena skuteczności działań będzie dokonywana na bieżąco (monitorowanie działań), po zakończeniu poszczególnych zadań i etapów lub po zrealizowaniu poszczególnych programów. Końcowe sprawozdanie z realizacji w/w Programu zostanie przedłożone Radzie Miejskiej w Czerwieńsku po jego zakończeniu.

Koordinację programu prowadzi będzie Referat Organizacyjny Urzędu Gminy i Miasta w Czerwieńsku.

UZASADNIENIE

Podstawowym aktem prawnym określającym zadania własne gminy dotyczące ochrony zdrowia jest art. 7 ust.1 pkt.5 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (Dz.U.2015.0.1515 t.j.) oraz art. 48 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004r (Dz. U. z 2008r Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia określa cele, adresatów, zadania priorytetowe, oraz źródło finansowania. Umożliwia też pomoc mieszkańcom w zrealizowaniu badań i szczepień pozwalających na wczesne wykrycie chorób lub zabezpieczających przed ich wystąpieniem. Projekt uchwały wraz z formularzem konsultacji został zamieszczony na stronie internetowej BIP oraz przedłożono do konsultacji Stowarzyszeniom. Program został skonsultowany zgodnie z uchwałą nr XXXV/320/10 Rady Miejskiej w Czerwieńsku z dnia 10 listopada 2010 w sprawie sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Konsultacje przeprowadzono w dniach od 30.10.2015 r. -23.11.2015 r. Mając na uwadze powyższe przyjęcie niniejszej uchwały uważa się za zasadne.

Opracowała: Barbara Marczenia